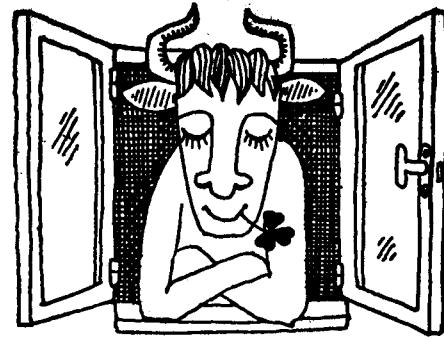

מבנים ואיכו

מסביב למיכון

סכנת זיהום החלב

במשק הבקר והחלב. בכל זאת הננו עדים, מדי פעם בפעם, לשימוש בחמרים בלתי-מתאימים. כן יש והחמרים מאושרים, אך השימוש בהם מבוצע בצורה בלתי-נכונה ואף בלתי-אחראית. לדוגמה: שטיפה עילית של יחידות החליבה, אפילו היא מבוצעת במים בלבד, מחייבת ניקוז של מערכת החליבה לפני הרכבתה מחדש על עטין הפרה. ברזי השטיפה ושסתומי הניקוז בנויים לתכלית זו, אך דרושות מספר שניות והצבת הברז במצב מתאים על מנת לאפשר ניקוז זה.

ריכוז החמרים בתמיסות הניקוי ו/או החיטוי מצויין על-ידי היצרנים על כל אריזה ואריזה. הקפדה על מינון נכון חשובה להשגת המטרה המבוקשת (ניקוי או חיטוי) ולשימוש כלכלי (ריכוז יתר עולה כסף!). להלן רשימה של חמרי חיטוי וניקוי לשימוש ברפת כפי שנמסרה למשקים גם בחוזר מיוחד מטעם המחלקה לבריאות העטין בבית-דגן, המחלקה לבקר של ש.ה.מ. וה.מ.ב.

האם אנחנו ערים די הצורך לסכנת זיהום החלב על-ידי חמרים זרים? זה לא כבר נסערו הרוחות בארץ כולה לרגל קלקול כמויות עצומות של חלב, שאף הגיע לשווקים באזורים שונים בארץ ואשר קלט טעם זר. התגלה לפחות משק אחד שבו השתמשו הרפתנים לשם שטיפה עילית של יחידות החליבה בחמרי חיטוי שאינם מיועדים כלל וכלל לשימוש במכונות חליבה, אלא לחיטוי כללי ברפת, בלול וכו'. יתר על כן, ביצוע החיטוי היה רשלני וגרם לערבוב כמות מסוימת של תמיסת החיטוי בחלב. לדעת אנשי מקצוע, הבקיאם בנושא, היה די בכמות התמיסה שבה השתמשו במשק קלקול כ-100,000 ליטר חלב!

אנו מפרסמים לעתים תכופות רשימה של חמרי ניקוי וחיטוי למכונות חליבה וכן חמרי חיטוי לעטינים, שנבדקו ואושרו לשימוש בארץ. רק בחודש ספטמבר 1975 נתפרסמה רשימה כזאת

חמרי חיטוי מתאימים לחיטוי עטינים (טבילת פטמות או ריפוס)		
החומר	ריכוז לפבילה	ריכוז לריפוס
יודו ויין	4,000 ח. למ. (חלקים למיליון) }	500 — 2,000 ח. למ.
מסטוספט		
יודן		
יודוספט		
יודו-וט		
קומוספטיל		
הלמיד	2,000 ח. למ.	500 — 1,000 ח. למ.
עטינול	4,000 ח. למ.	500 — 1,000 ח. למ.
ברומוספט	—	500 — 2,000 ח. למ.

המרים הממלצים לניקוי וחיסוי של מכונות חליבה וציוד חלב

החומר	תפקיד החומר
סטירופוס	ניקוי וחיסוי — שימוש יום-יומי
סטירוקלין	חומר ריכוך בתוספת לסטירופוס
555	ניקוי וחיסוי — שימוש יום-יומי
סטירוציד	ניקוי יסודי, מניעת הווצרותה של אבן חלב והרחקתה — שימוש תקופתי
חומצה זרחנית	ניקוי, מניעת הווצרותה של אבן חלב והרחקתה — שימוש תקופתי
חומצה סולפאמית	ניקוי, מניעת הווצרותה של אבן חלב והרחקתה — שימוש יום-יומי
נתר מאכל	ניקוי צנרת התת-לחץ — שימוש תקופתי
כלור	חיסוי מערכת החליבה לאחר הניקוי

חי הברון

ה.מ.ב.

חליבה לצינור ללא צנצנות

חליבה לצינור חלב במשק המושבי

לצינור אפשר לחסוך את בניית הביתן ואף להור- זיל את מחיר הציוד. השיטה מתאימה במקרים מסוימים גם למשקים שיתופיים המצוידים כבר בביתן חליבה. במשך תקופה ארוכה הצענו לייבא ציוד מטיפוס זה לניסיון, אך נתקלנו בהתנגדות מצד העוסקים בדבר ובחוסר רצון מצד יבואני ציוד החליבה לטפל בנושא.

לפני מספר שנים החלטנו להרכיב מתקן מאול- תר לחליבה לצינור. בוקר ממושב בני-עטרות רכש ציוד משומש ממשק קיבוצי ובעזרת הרכיב מערכת חליבה, שכללה צינור פלדת אל-חלד, אשר הוליך את החלב במישרין מאשכול החליבה אל מכל החלב. סידור השטיפה היה פשוט ביותר וכלל צינור להזרמת מים מקצהו המרוחק של צינור החלב אל מכל החלב. מתקן ניסיוני זה עבד כשנתיים לשביעות רצונו המלאה של המתישב.

כל ביתני החליבה, אשר נבנו בארץ בשנים האחרונות, הן במשק השיתופי והן במשק המש- פחתי, צוידו במערכות חליבה הכוללות צנצנות לאיסוף ראשוני של החלב. מתוך עיון בחומר מקצועי ושיחות עם אורחים מחו"ל ידוע לי, כי רוב משקי החלב, כולל המפותחים שביניהם, הן באירופה והן בארה"ב, חולבים במישרין לצינור חלב ללא צנצנות. בוקרים ואנשי מקצוע, שערכו סיורים בשנים האחרונות באירופה ובארה"ב, התרשמו אף הם שבארצות האמורות רוב העדרים נחלבים ללא צנצנות.

מזה מספר שנים, מאז העלו חברים הקרובים לנושא את המחשבה, כי מוצדק לבחון שיטה זו גם אצלנו, נראה לנו, כי שיטה זו מתאימה לחלק מהמשקים המשפחתיים בהם אין הצדקה כלכלית או קרקעית להקמת ביתן חליבה, ועלידי חליבה